

11 mei 2022

Uitgave van de Leido Academy, het thema-netwerk voor LevenLang Leren

RATHO – aangepast.... maar ja... het is... hoe zeg je dat netjes... knullig gedaan...

(Ratho = Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs)

In dit nummer staan we stil bij de uitwerking van het vernieuwde artikel 7.25 van de WHW over de nadere vooropleidingseisen in een aangepaste Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs (Ratho). Die aanpassingen konden niet volledig doorgevoerd, gelet op de complicerende consequenties van de wijze waarop artikel 7.25 nu vorm is gegeven. We hebben daar in de afgelopen anderhalf jaar ruim aandacht aan besteed, met een specifieke rol als het gaat om verbeteringen – die overigens nog zeker niet voldoende zijn meegenomen in de wetgeving.

Toch heeft OCW gemeend alvast een aantal onderdelen van de Ratho per 15 april jl. te moeten vernieuwen, in afwachting van de invoering van allerlei overige zaken die geen voldoende draagvlak hebben gekregen en dus moeten wachten op een daadwerkelijke realisatie in 2023.

Er is van onze kant hierop een analyse losgelaten. De enig mogelijke conclusie is dat dit op een uitermate slordige wijze is gebeurd, met allerlei verwarrende formuleringen. Voor de overheid lijkt ons dit een uitermate pijnlijke situatie te zijn, zeker nadat het wetsvoorstel voor artikel 7.25 op aandringen van de Tweede Kamer al op een zevental punten diende te worden gecorrigeerd.

In dit nummer wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste aanpassingen, met commentaar. We dringen er sterk bij de politiek aan om actie te ondernemen richting de wetgever, om te gaan bezien welke herstelmogelijkheden er zijn. Daarmee kan worden voorkomen dat de veranderingen in de Ratho, die nog in het verschiet liggen, tot nog meer onduidelijkheden gaan leiden.

1 Inleiding

In de wet voor het hoger onderwijs (WHW) is van alles geregeld en vastgelegd met betrekking tot de toelating tot een hogeschool dan wel universiteit. Het gaat om het hebben van een diploma mbo, havo, vwo of vergelijkbaar. Dat is iedereen wel bekend. Daarnaast kunnen er voor havo- en vwo-leerlingen nadere eisen worden gesteld aan het totale examenpakket. Ook zijn er opleidingen die tevens aanvullende eisen stellen. Dan gaat het om bijzondere persoonlijke situaties zoals bij het gaan doen van een (beroeps)opleiding in de kunst, sport, hotelmanagement en dergelijke.

Wat betreft de nadere vooropleidingseisen moeten de onderwijsinstellingen gebruikmaken van hetgeen artikel 7.25 van de WHW (in de annex opgenomen ter informatie) aan mogelijkheden biedt. Het gaat daarbij om het hebben van landelijke afspraken over waaraan a.s. studenten dienen te voldoen, vastgelegd in de Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs (Ratho). Het kan gaan om het hebben van een bepaald profiel, maar ook om het hebben gevolgd van vakken daarbinnen of aanvullend erop. Die vakken worden nodig geacht om de kans op studiesucces te vergroten en om binnen een opleiding niet volledig vanaf scratch te moeten beginnen. Dus het hebben van een bepaalde basiskennis is noodzakelijk. Als zo'n vak niet is gedaan, is er sprake van een 'deficiëntie'. Toelating is in zo'n geval alleen mogelijk door het op een bepaalde wijze wegwerken ervan, via het aantonen door de betrokkene dat hij of zij toch over die kennis beschikt.

Het nieuwe artikel 7.25 houdt in dat individuele hogescholen en universiteiten kunnen afwijken van de landelijk regeling voor de vooropleidingseisen, onder nog niet echt heldere voorwaarden en met onduidelijke consequenties. Hoe dit alles te verwerken in een compleet geactualiseerde Ratho is nu onderwerp van overleg in een landelijke werkgroep onder leiding van OCW.

OCW heeft echter niet alles willen afwachten en heeft per 15 april jl. toch de Ratho op een aantal punten aangepast. Dat is de verantwoordelijkheid van de overheid, zonder dat de Tweede Kamer er iets over te zeggen heeft of dat de mening van de 'werkvloer' wordt gevraagd via een (aanvullende) internetconsultatie.

Een analyse van de vernieuwingen toont aan dat er wel sprake moet zijn geweest van een haastklus, zonder goed te bezien of hiermee geen nieuwe onduidelijkheden dreigen te ontstaan. We vrezen dat dit zonder meer wel het geval is. Daarom lopen we hieronder een aantal van die nieuwe zaken van de Ratho door, met daarbij onze kanttekeningen, commentaar en voorstellen.

2 Aanpassingen Ratho en kanttekeningen

We geven in de kaders de nieuwe artikelen van de Ratho, gevolgd door ons commentaar.

2.1 Aanwijzingsprocedure aanvullende eisen

Artikel 1.5. Aanwijzingsprocedure aanvullende eisen

1. Het instellingsbestuur kan een aanvraag indienen voor de aanwijzing van een opleiding of groep van opleidingen in deze regeling als bedoeld in artikelen 7.26 en 7.26a van de wet.
2. De aanvraag, bedoeld in het eerste lid, wordt elektronisch of per post ingediend.
3. Voor de aanvraag, bedoeld in het eerste lid, wordt gebruik gemaakt van het formulier, zoals opgenomen in de bij deze regeling behorende bijlage.

Hogescholen en universiteiten mogen 'aanvullende eisen' stellen, vooral als het gaat om persoonlijke omstandigheden, van belang voor het kunnen volgen van een opleiding en het uitoefenen van een bepaald beroep daarna. Deze eisen zijn onder meer terug te vinden in de (sub-)sectoren sport, kunst, hotelwezen, zorg en bij specifieke lerarenopleidingen die daarmee te maken hebben. Dit is geregeld op basis van de artikelen 7.26 en 7.26a van de WHW, die overigens niet zijn aangepast zoals dat wel voor artikel 7.25 is gebeurd.

Als de aanbieder(s) van een dergelijke opleiding aanvullende eisen wil(len) gaan stellen of aanpassen, dient daarvoor goedkeuring door OCW te worden verleend. De procedure daarvoor is nu aangepast.

Verwijzing naar bijlage

Wat echter opvalt is dat in lid 3 de bijlage zelf niet wordt benoemd, zoals dat verder in de Ratho bij andere verwijzingen wel gebeurt. Dat is slordig, gelet op het hebben van een consistente wijze van handelen, verwoorden en verwijzen. Daarom is ons voorstel om het laatste deel van dit lid aan te passen: '*..., zoals opgenomen in bijlage G*'.

Formulier in de bijlage voor deze procedure

Er dient gebruik te worden gemaakt van een specifiek formulier dat dus als bijlage G in de Ratho is opgenomen. Opmerkelijk is alvast dat er staat 'Het instellingsbestuur..' terwijl het kan gaan om een opleiding die door meerdere hogescholen of universiteiten wordt verzorgd. Dat zou kunnen inhouden dat er voor een gelijke aanpak meerdere aparte aanvragen worden gedaan. OCW heeft dit echter wel onderkend en vervolgens verwerkt in het formulier in bijlage G.

Echter, dat gebeurt evenwel op een wijze die zonder meer onbegrijpelijk is, en ook in veel gevallen in praktische zin niet werkbaar is. Bij het opstellen van een dergelijk formulier en de daarbij behorende procedure is het toch zeker een kwestie van goed nadenken door een expert. Die aanpak is er kennelijk door alle haast bij ingeschoten.

Als laatste onderdeel van deze nieuwsbrief behandelen we het formulier, en komen we met een voorstel ter verbetering. Het formulier zoals het nu in de nieuwe Ratho voorkomt, hebben we in z'n geheel in een annex opgenomen.

2.2 Eisen toelating mbo-studenten

In de afgelopen decennia is flink gejojood met de eisen waaraan mbo-4-studenten moeten voldoen om toegelaten te kunnen worden tot een hbo-opleiding. Enige tijd geleden is door OCW besloten, op basis van een peiling onder de belanghebbende organisaties, om iedere bezitter van het diploma vrije doorgang te bieden. Dus er zijn eveneens geen eisen meer als het gaat om een lastige 'scheve' oversteek, ook niet met het bezien van wat de rol van de keuzedelen kan zijn.

Om deze reden is het artikel dat dit regelt, komen te vervallen:

Artikel 2.4. Nadere vooropleidingseisen mbo
[Vervallen per 15-04-2022]

Voor opleidingen in het hoger beroepsonderwijs in een in bijlage C opgenomen sector, geldt voor kandidaten die met goed gevolg een middenkaderopleiding of een specialistenopleiding als bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, onder d, onderscheidenlijk e, van de WEB hebben afgelegd als nadere vooropleidingseis:

- a het bezit van een diploma van een opleiding behorend tot een in bijlage C opgenomen domein of
- b een door de hogeschool afgegeven efficiëntieverklaring

Toch kan met gebruikmaking van het aangepaste artikel 7.25 op voorstel van de betrokken partijen (VH en MBO Raad) worden bepaald in de Ratho dat op een gegeven moment weer eisen worden gesteld aan bezitters van het mbo-4-diploma, om te worden toegelaten tot een of meer opleidingen. Dit staat namelijk in de leden 3 en 5 van artikel 7.25:

3. *Onverminderd het vierde lid kan bij ministeriële regeling bepaald worden dat een instellingsbestuur de mogelijkheid heeft om eisen te stellen om te worden ingeschreven voor een bepaalde opleiding of groep van opleidingen in het hoger beroepsonderwijs in verband met de gewenste aansluiting van het diploma van:*
 - a. *een middenkaderopleiding of een specialistenopleiding als bedoeld in [artikel 7.2.2, eerste lid, onder d, onderscheidenlijk e, van de Wet educatie en beroepsonderwijs](#); of*
 - b. *een bij de ministeriële regeling, bedoeld in [artikel 7.24, tweede lid, onder g](#), aangewezen vakopleiding op een opleiding of een groep van opleidingen in het hoger beroepsonderwijs.*
4. Bij de ministeriële regeling, bedoeld in het eerste, tweede en derde lid, kan worden bepaald dat voor een bij die regeling aangewezen opleiding of groep van opleidingen het instellingsbestuur een of meer van de nadere vooropleidingseisen, bedoeld in het eerste, tweede of derde lid, stelt om te kunnen worden ingeschreven.
5. *De vertegenwoordigers van de hogescholen en van de instellingen, bedoeld in [artikel 1.1.1, onderdeel b, van de Wet educatie en beroepsonderwijs](#), kunnen gezamenlijk voorstellen doen over de gewenste invulling van de aansluiting, bedoeld in het derde lid.*

Formulering van deze leden

Het staat in die leden allemaal wel wat onhandig geformuleerd, maar daarvoor verwijzen we naar onze eerdere nieuwsbrieven en LeiDocumenten. Als de Ratho verder wordt aangevuld met nieuwe onderdelen, komen we daarop terug.

Formulier voor het doen van voorstellen moet nog komen

Maar het gaat ons er nu om dat over deze opties niets wordt vermeld in de Ratho en er dus ook geen verwijzing is naar de mogelijkheden om toch weer eisen te gaan stellen. Er zou in ieder geval een formulier voor het doen van voorstellen in een bijlage moeten worden opgenomen, zodat de VH en de MBO Raad weten waaraan een dergelijk verzoek dient te voldoen. Het gaat over twee zaken nl. de gewenste invulling van de aansluiting (inhoudelijk) en het stellen van eisen die gebaseerd zijn op de onderliggende mbo-kwalificaties.

Het verzoek aan OCW is derhalve om in de Ratho in te gaan op hetgeen in artikel 7.25 wordt gemeld, ook betreffende acties die mogelijk zijn.

Tevens kan hiervoor een formulier worden opgesteld (en dan wel graag toetsen aan de expertise van mensen die daarvan veel weten).

Kanttekening oude tekst

Nog even toch nog even een kanttekening bij de oude tekst. Er staat dat een 'opleiding... hebben afgelegd'. Maar een opleiding wordt 'afgerond' en een examen wordt 'afgelegd'. Iets voor de tekst van een nieuw artikel als de Ratho verder wordt geactualiseerd...

2.3 Symbolen in de lijst met profielen (* en #)

In de lijsten met opleidingen in het hbo en wo wordt steeds per profiel (havo dan wel vwo) aangegeven of naast het profiel ook nog aanvullende vooropleidingseisen worden gesteld. Er zijn daarbij drie opties, met het vermelden van:

- het symbool *
- de aanvullend te eisen vakken, binnen en buiten het profiel
- het symbool #.

OCW heeft besloten om de verklaringen van deze twee symbolen aan te passen. Maar de vraag is of daardoor toch het karakter van de regeling wordt aangetast. Hierbij onze analyse.

*Symbol **

Bij een profiel in het lijstje voor de eisen die gelden voor een bepaalde hbo- of wo-opleiding kan een * staan. In de vorige versie stond de volgende uitleg:

*: dit profiel geeft toegang tot de betreffende opleiding

Dit is nu geworden:

*: dit profiel geeft toelatingsrecht tot de betreffende opleiding

Het klopt dat de vorige toelichting redelijk kort door de bocht is geformuleerd, maar iedereen had en heeft wel meteen door wat ermee wordt bedoeld nl. dat het profiel op zich de mogelijkheid biedt om te worden toegelaten. Er worden dus geen nadere vooropleidingseisen gesteld (los van eventuele aanvullende eisen, voor specifieke opleidingen, om allerlei redenen).

Echter, er wordt nu gesproken over 'recht' op toelating. Maar het gaat juist over een vorm van 'toelaatbaarheid' met betrekking tot die hbo- dan wel wo-opleiding, dus de mogelijkheid om te worden toegelaten en dat betreft – aangezien beide begrippen: toelatingsrecht en toelaatbaarheid, nergens in de WHW worden genoemd – het kunnen worden 'ingeschreven'. Daar gaat het om.

Maar dan kunnen er nog steeds allerlei drempels zijn die de inschrijving niet mogelijk maken. Dat kan vanwege een numerus fixus en andere vormen van selectie, maar ook in het geval een a.s. student zich niet conformeert aan de regels die gelden bij inschrijving, bijvoorbeeld als dit gebeurt na de wettelijke datum van 1 mei.

Kortom, de aanpassing is geen verbetering en is op zich niet juist resp. niet altijd waar te maken. De oude formulering is begrijpelijk voor iedereen. Maar er zou eventueel iets anders kunnen komen te staan. Zoiets als: *'dit profiel kent geen nadere vooropleidingseisen met betrekking tot het kunnen worden ingeschreven voor de betreffende opleiding'*.

Symbol #

Bij een profiel in het lijstje voor de eisen die gelden voor een bepaalde hbo- of wo-opleiding kan een # staan. In de vorige versie van de Ratho staat de volgende uitleg:

#: dit profiel geef geen toegang tot de betreffende opleiding

Het betekent dat er geen mogelijkheid is om te worden ingeschreven door deze hbo- dan wel wo-opleiding. De ontvangende instellingen vinden dat het profiel te weinig voorbereiding en kans op studiesucces biedt en dat het kunnen doen van vakken die daarvoor wel in aanmerking komen, niet mogelijk is binnen de ruimte die het eindexamen in de reguliere setting biedt¹.

In de vernieuwde Ratho staat nu de volgende toelichting:

#: dit profiel geeft geen toelatingsrecht tot de betreffende opleiding, maar het instellingsbestuur kan bepalen dat de kandidaat die niet voldoet aan de nadere vooropleidingseisen, toch wordt ingeschreven, onder de voorwaarde dat blijkens een onderzoek wordt voldaan aan inhoudelijk daarmee vergelijkbare eisen

¹ Er zijn wel wo-opleidingen die een bundel vakken naast het profiel vermelden, in de wetenschap dat daarvoor binnen het reguliere programma geen ruimte is. Er zou dan op basis van de gemaakte afspraken een # moeten staan, gelet op het feit dat het een onmogelijke eis is. De leerlingen kunnen dan wel privaat aanvullende vakken doen of een extra privaat jaar volgen om alles in te halen, maar dat is niet de bedoeling in ons systeem. Ook het overhevelen van vakken naar het eerste jaar, zonder te weten welke a.s. studenten welke vakken niet hebben gedaan, toont alleen maar aan dat niet op voorhand duidelijk is welke vakken relevant zijn voor de basiskennis, om goed aan de start van een studie te kunnen verschijnen.

Deze aanpassing is zonder meer in lijn met de reeds bestaande optie die onderwijsinstellingen hebben bij het mogelijk kunnen inschrijven van leerlingen met een bepaalde deficiëntie d.w.z. dat iemand een of meer van de vakken die naast het profiel worden genoemd, niet in het examenpakket heeft opgenomen. De deficiëntie kan voor de poort worden opgeheven via een toets (toelatingsonderzoek) dan wel door het vak extra aan te bieden in het eerste leerjaar, met de eis dat de toets daarvoor voor het einde ervan voldoende is gemaakt.

Die eerste optie wordt nu ook via deze toelichting gebruikt bij het symbool #, wetende dat de tweede optie, dus het extra moeten doen van een paar zware vakken in het eerste leerjaar, een zeer sterke wissel zal trekken op het studerend vermogen van de student, ook al vanwege het niet hebben van een goed op de vervolgopleiding afgestemd profiel.

Maar het onmogelijke van deze verklaring zit 'm in het feit dat er geen vakken worden genoemd. Er staat alleen maar een #. Hoe kun je dan als hogeschool of universiteit weten waarover het onderzoek voor de poort moet gaan, dus wat 'inhoudelijk daarmee vergelijkbare eisen' zijn? Wat is daarbij de referentie? Die # moet aldus eigenlijk door de betrokken instellingen op eigen houtje worden onderbouwd, met het noemen van vakken die moeten worden gedaan, maar niet passen binnen het reguliere examenpakket. Maar het kan dan ook nog steeds een reden zijn om echt een keiharde # op te nemen, gelet op de combinatie van profiel en vakken.

Misschien dus twee opties opnemen in de Ratho – even los en kort door de bocht geformuleerd: # = onder geen enkele voorwaarde een mogelijkheid tot inschrijving
(+ vakken noemen) = mogelijkheid tot inschrijving als een toelatingsonderzoek wordt afgenomen, voor de poort, over de vakken die ontbreken in het examenpakket.

Het is overigens bekend dat er instellingen zijn die al geruime tijd deze havo- dan wel vwo-leerlingen gewoon toelaten. Ze formuleren zelf een aantal toetsen om daarmee de inschrijving mogelijk maken. Dat is dus aan de ene kant een vorm van interpretatie, kijkend naar de andere profielen met een * of wel het vergelijken met andere nadere vooropleidingseisen.

Maar aan de andere kant is er aldus sprake van een afwijking van de wet waarbij wordt gesteld dat de toets voor een vak dat niet is gevolgd dient te gaan over dezelfde stof en gelijkwaardig dient te zijn aan het examen dat een havo- of vwo-leerling moet afleggen. Daarmee wordt voorkomen dat een leerling bepaalde vakken gaat 'ontwijken' en toch aan een vervolgstudie kan beginnen.

Door het vernieuwde artikel 7.25 wordt het mogelijk om meer maatwerk te gaan bieden als het gaat om de eisen die worden gesteld en de reparatie, om het zo te zeggen. Maar dan moet wel helder zijn waarom een bepaalde constructie wordt gebruikt, om de kans op studiesucces niet significant kleiner te maken.

2.4 Aanvraagformulier aanvullende eisen

OCW heeft besloten in de nieuwe Ratho een formeel aanvraagformulier op te nemen voor het opstellen dan wel aanpassen van de aanvullende eisen, op basis van de artikelen 7.26 en 7.26a van de WHW.

Een dergelijk formulier moet er overigens ook nog worden ontworpen voor de nadere vooropleidingseisen als het gaat om de vakken die naast een profiel moeten worden gedaan, op basis van artikel 7.25. Ook moet er dus een formulier komen voor de doorstroom mbo-hbo als de koepels vinden dat daarvoor eisen dienen te worden gesteld. Maar die zaken zijn nog niet goed in elkaar gestoken, dus het is een kwestie van afwachten dienaangaande.

Het is wel heel bijzonder en opmerkelijk geformuleerd document. Om u duidelijk te maken waarom dit zo is, lopen we eerst de vragen ervan door en meer algemeen op de opzet in te gaan. Vervolgens geven we een voorzet voor een verbeterd formulier.

Bijlage G. Aanvraagformulier aanvullende eisen

1 Welke opleiding betreft het?

Opleidingsnaam en CROHO-nummer – (1 opleiding per verzoek)

.....
.....

Op zich niks op de inhoud aan te merken, maar ja, wel taalkundig:

- Het gaat niet om een 'verzoek' maar een 'aanvraag'.
- Het gebruik van 1 in een dergelijke context is niet correct. Het gaat om 'één opleiding'.

2 Welke instellingen bieden deze CROHO-opleiding aan?

.....
.....
.....

Ook prima, al moet men wel weten dat het alleen om bekostigde instellingen gaat. De private instellingen (rechtspersonen voor hoger onderwijs) hoeven zich alleen maar iets aan te trekken van de wettelijke diploma-eisen, niet van de nadere vooropleidingseisen en aanvullende eisen.

3 Is dit verzoek ondertekend namens al deze instellingen?*

* Dit is een voorwaarde voor behandeling van het verzoek bij aanvullende eisen i.v.m. de uitoefening van een beroep of beroepen, indien meerdere instellingen dezelfde opleiding aanbieden.

Nu wordt het al een heel stuk opmerkelijker. OCW gaat er kennelijk vanuit dat er in het geval van meerdere aanbieders aan de kant van de instellingen overleg is gepleegd en dat een van de instellingen deze aanvraag coördineert en als aanspreekpunt fungeert. Dat is zonder meer logisch en ook handig. Als elke instelling apart een aanvraag doet, met een eigen onderbouwing ervan, met duidelijke argumenten, kan OCW er mogelijk geen touw meer aan vastknopen.

Maar deze vraag is overbodig. Aan het eind van het formulier kan het CvB van deze coördinerende instelling simpelweg tekenen. De collega-instellingen zijn bij vraag 2 vermeld. OCW mag er in zo'n geval vanuit gaan dat er afstemming heeft plaatsgevonden. Mocht er onduidelijkheid ontstaan, volstaat het overleg met dat betreffende CvB dan wel met de aangewezen contactpersoon bij die instelling. Kortom, vraag 3 kan worden weggelaten. Hetgeen hier als toelichting staat, kan simpelweg in de tekst bij de inleiding op het formulier worden opgenomen, onder de 'randvoorwaarden'.

4 Wat zijn de aanvullende eisen?

Gelieve de objectieve gronden voor het stellen van aanvullende eisen in [bijlage D](#) of [bijlage E](#) te vermelden.

.....
.....

Ook niet veel mis mee, maar het zijn eigenlijk twee vragen. Men kan beter eerst vragen om de aanvullende eisen te verwoorden. Vervolgens kan het verzoek worden gedaan om de aanvraag en dus de aanvullende eisen te onderbouwen.

Zie overigens vraag 6, verderop.

Het gebruik van het begrip 'objectief' is opmerkelijk. Betekent het dat de meningen van externe partijen en experts dienen te worden vermeld? Het gaat bij het geven van argumenten altijd om een interpretatie van de aanvrager(s), op basis van onderzoek dat is gedaan en vrijwel ook door het hebben opgedaan van ervaringen (zelf of elders). 'Gelieve' is wel mooi formeel, maar 'Geef...' mag ook best.

Tekstueel mag het tevens zijn '...het stellen van *deze* aanvullende eisen in...'. Het gaat om een verwijzing naar hetgeen eerder is vermeld.

5 Wilt u dat een opleiding met aanvullende eisen uit [bijlage D](#) of [bijlage E](#) wordt verwijderd? Per wanneer moet de verwijdering in werking treden?

.....
.....

Interessant, maar het is dus geen aanvraag maar een verzoek om iets niet meer te vermelden. Of, en dat moet ook kunnen – en die optie is hier vergeten - om de aanvullende eisen aan te passen, op basis van allerlei ervaringen van de instellingen zelf. Dit kan aanleiding zijn om twee verzoeken op te nemen, voor beide gevallen apart in de aanvraag te vermelden.

Overigens is zeker voorstelbaar dat de overheid van mening is dat de aanvullende eisen moeten worden aangepast, op basis van allerlei waarnemingen en constatering. Dat kan leiden tot het verzoek aan de betrokken instellingen om met een aanvraag te komen, onderbouwd. Uiteraard is dan de mening van OCW mede leidend.

6. Wat zijn de overwegingen voor het stellen van de aanvullende eisen?
Gelieve de specifieke vereisten van [artikel 3.1, tweede lid](#), van deze regeling of [artikel 3.2, tweede lid](#), van deze regeling gemotiveerd weergeven. Indien het een opleiding met aanvullende eisen i.v.m. de organisatie en inrichting van het onderwijs betreft, dient het instellingsbestuur een door NVAO opgesteld advies mee te versturen.
.....

Bij vraag 4 is het al gezegd nl. dat hetgeen hier staat een overlap heeft met hetgeen aldaar ook al moest worden vermeld. Een combinatie van beide vragen ligt voor de hand.

Taalkundig nog even: Het is niet 'mee te versturen' maar eerder 'mee te sturen'.

7. Wie is de contactpersoon van de aanvragende instelling(en) en wat zijn de contactgegevens?

Akkoord, maar maak ervan: 'contactpersoon bij de aanvragende...'

8. Indien de opleiding door meerdere instellingen wordt aangeboden dienen hieronder de handtekeningen van de betreffende CvB's te worden ingevuld.
Instelling
Naam
Handtekening
Instelling
Naam
Handtekening
...

Er wordt gevraagd om alle CvB's van de betrokken instellingen te laten tekenen. Los van het feit dat een handtekening wordt 'gezet' of 'geplaatst', ook als het digitaal kan, betekent dit dat voor het fysiek tekenen het formulier langs alle instellingen dient te gaan of dat iedereen op een plek bij elkaar dient te gaan zitten. Dat kan in de praktijk nog wel eens lastig worden en tot een duidelijke vertraging leiden.

Het voorstel is dus om deze vraag weg te laten, gelet op hetgeen al eerder is gesteld, om als OCW vertrouwen te hebben in de aanvragende instellingen en de aanwijzing van een contactpersoon.

Algemene opmerkingen

- Er wordt gesproken over een aanvraag die voor 1 mei dient te worden gedaan. Maar de beoordeling van de aanvraag kost zeker een aantal weken, dus als de aanvullende eisen al het studiejaar erop effectief zou moeten zijn, is 1 mei veel te laat. In dat geval worden de eisen pas effectief, in formele zin, voor het daarop volgende studiejaar.
- Als een nieuwe opleiding in de markt wordt gezet, zal er wel een naam zijn bedacht. De vraag is echter of er in het stadium van de beoordeling door de NVAO al een nummer in het CROHO beschikbaar is.

Gedachten andere opzet van het formulier

In annex 2 hebben we het complete formulier uit de nieuwe Ratho opgenomen. Hier geven we een voorzet als gaat om het aanpassen ervan, niet helemaal volledig uitgekristalliseerd. Die actie laten we aan allerlei andere experts over.

Voorstel bijlage G. Aanvraagformulier aanvullende eisen

Algemeen:

- Eén opleiding per aanvraag
- Indien meerdere instellingen deze opleiding aanbieden, wordt de aanvraag geacht te worden gedaan namens deze instellingen

- Indien het een aanvraag betreft met betrekking tot een opleiding met aanvullende eisen i.v.m. de organisatie en inrichting van het onderwijs betreft (artikel 3.2, lid 2, van deze regeling), dient een door NVAO opgesteld advies te worden meegestuurd. In het geval het gaat om een aanvraag namens meerdere instellingen dient het betreffende advies te zijn uitgebracht op verzoek van alle betrokken instellingen.

1. Welke opleiding betreft het?

Naam:

CROHO-nummer:

2. Contactpersoon:

Naam:

Instelling:

E-mail:

Telefoon:

3. Indien de aanvraag wordt gedaan namens meerdere instellingen, geef hier de namen van alle betrokken instellingen:

.....

.....

.....

.....

4. Waarop heeft de aanvraag betrekking?

- Voor de eerste keer formuleren van aanvullende eisen (ga naar vraag 5 en dan verder met de ondertekening)
- Aanpassen van bestaande aanvullende eisen (ga naar vraag 6 en dan verder met de ondertekening)
- Laten vervallen van de aanvullende eisen (ga naar vraag 7 en dan verder met de ondertekening)

5. 1 Indien het gaat om het voor de eerste keer formuleren van aanvullende eisen, geef hier de aanvullende eisen die worden voorgesteld.

.....

2 Onderbouw uw aanvraag van de aanvullende eisen, zodanig dat goed is na te gaan welke argumenten worden gebruikt.

.....

.....

3 In artikel 3.1, tweede lid, en artikel 3.2, tweede lid, van deze regeling worden specifieke criteria genoemd. Geef hier de beweegredenen met betrekking tot deze criteria, voor zover ze op uw aanvraag van toepassing zijn.

Artikel 3.1, tweede lid:

.....

.....

Artikel 3.2, tweede lid:

.....

.....

6. 1 Indien het gaat om het om een aanpassing, geef hier de aangepaste aanvullende eisen die worden voorgesteld.

.....

2 Onderbouw uw aanvraag, zodanig dat goed is na te gaan welke argumenten worden gebruikt.

.....
.....

3 In artikel 3.1, tweede lid, en artikel 3.2, tweede lid, van deze regeling worden specifieke criteria genoemd. Geef hier de beweegredenen met betrekking tot deze criteria, voor zover ze op uw aanvraag van toepassing zijn.

Artikel 3.1, tweede lid:

.....
.....

Artikel 3.2, tweede lid:

.....
.....

7. 1 Indien het gaat om het laten vervallen van de huidige aanvullende eisen, geef hier de argumenten hiervoor:

.....
.....

2 Per welke datum wilt u deze aanvullende eisen laten vervallen?

.....

Ondertekening

Datum:

Plaats:

Naam:

Functie:

Handtekening

Annex 1

Artikel 7.25. Nadere vooropleidingseisen

7. Onverminderd het vierde lid kan bij ministeriële regeling bepaald worden dat een instellingsbestuur de mogelijkheid heeft om voor een bij die regeling aan te wijzen opleiding of groep van opleidingen enkel als studenten en extranei in te schrijven degene van wie het diploma betrekking heeft op een of meer bij die ministeriële regeling aan te wijzen profielen, bedoeld in [artikel 12 van de Wet op het voortgezet onderwijs](#) en [artikel 38 van de Wet voortgezet onderwijs BES](#), waarbij de profielen betrekking hebben op de volgende diploma's:
 - a. het diploma voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, bedoeld in [artikel 7 van de Wet op het voortgezet onderwijs](#),
 - b. het diploma voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, bedoeld in [artikel 13 van de Wet voortgezet onderwijs BES](#),
 - c. het diploma hoger algemeen voortgezet onderwijs, bedoeld in [artikel 8 van de Wet op het voortgezet onderwijs](#), of
 - d. het diploma hoger algemeen voortgezet onderwijs, bedoeld in [artikel 14 van de Wet voortgezet onderwijs BES](#).
8. Onverminderd het vierde lid kan bij ministeriële regeling tevens bepaald worden dat een instellingsbestuur de mogelijkheid heeft om voor een bij die regeling aan te wijzen opleiding of groep van opleidingen enkel als studenten en extranei in te schrijven degene van wie het examen ter verkrijging van een in het eerste lid bedoeld diploma voor een deel bestaat uit bij die ministeriële regeling aangewezen vakken en andere programmaonderdelen, indien het betreft:
 - a. een diploma dat betrekking heeft op een profiel waarvan het profieldeel niet voor alle kandidaten dezelfde vakken en andere programmaonderdelen omvat;
 - b. een diploma dat betrekking heeft op een ander profiel dan een krachtens het eerste lid aangewezen profiel; of
 - c. in bijzondere gevallen, een opleiding waarop geen enkel profiel zonder meer een goede voorbereiding geeft.
9. Onverminderd het vierde lid kan bij ministeriële regeling bepaald worden dat een instellingsbestuur de mogelijkheid heeft om eisen te stellen om te worden ingeschreven voor een bepaalde opleiding of groep van opleidingen in het hoger beroepsonderwijs in verband met de gewenste aansluiting van het diploma van:
 - c. een middenkaderopleiding of een specialistenopleiding als bedoeld in [artikel 7.2.2, eerste lid, onder d, onderscheidenlijk e, van de Wet educatie en beroepsonderwijs](#); of
 - d. een bij de ministeriële regeling, bedoeld in [artikel 7.24, tweede lid, onder g](#), aangewezen vakopleiding op een opleiding of een groep van opleidingen in het hoger beroepsonderwijs.
10. Bij de ministeriële regeling, bedoeld in het eerste, tweede en derde lid, kan worden bepaald dat voor een bij die regeling aangewezen opleiding of groep van opleidingen het instellingsbestuur een of meer van de nadere vooropleidingseisen, bedoeld in het eerste, tweede of derde lid, stelt om te kunnen worden ingeschreven.
11. De vertegenwoordigers van de hogescholen en van de instellingen, bedoeld in [artikel 1.1.1, onderdeel b, van de Wet educatie en beroepsonderwijs](#), kunnen gezamenlijk voorstellen doen over de gewenste invulling van de aansluiting, bedoeld in het derde lid.
12. Indien de nadere vooropleidingseisen, bedoeld in het eerste tot en met vierde lid, van toepassing zijn, kan degene die hier niet aan voldoet toch als student of extraneus worden ingeschreven, onder de voorwaarde dat blijkens een onderzoek wordt voldaan aan inhoudelijk daarmee vergelijkbare eisen. Het instellingsbestuur bepaalt dat aan deze eisen moet zijn voldaan voor de aanvang van de opleiding dan wel uiterlijk bij afronding van de propedeutische fase of, indien die fase niet is ingesteld, bij afronding van de eerste periode in die opleiding met een studielast van 60 studiepunten. De eisen worden opgenomen in de onderwijs- en examenregeling.
13. [Artikel 7.24, derde lid](#), is van overeenkomstige toepassing.

Annex 2

Bijlage G. Aanvraagformulier aanvullende eisen

1. Welke opleiding betreft het?

Opleidingsnaam en CROHO-nummer – (1 opleiding per verzoek)

2. Welke instellingen bieden deze CROHO-opleiding aan?

3. Is dit verzoek ondertekend namens al deze instellingen?*

*Dit is een voorwaarde voor behandeling van het verzoek bij aanvullende eisen i.v.m. de uitoefening van een beroep of beroepen, indien meerdere instellingen dezelfde opleiding aanbieden.

4. Wat zijn de aanvullende eisen?

Gelieve de objectieve gronden voor het stellen van aanvullende eisen in [bijlage D](#) of [bijlage E](#) te vermelden.

5. Wilt u dat een opleiding met aanvullende eisen uit [bijlage D](#) of [bijlage E](#) wordt verwijderd?

Per wanneer moet de verwijdering in werking treden?

6. Wat zijn de overwegingen voor het stellen van de aanvullende eisen?

Gelieve de specifieke vereisten van [artikel 3.1, tweede lid](#), van deze regeling of [artikel 3.2, tweede lid](#), van deze regeling gemotiveerd weergeven. Indien het een opleiding met aanvullende eisen i.v.m. de organisatie en inrichting van het onderwijs betreft, dient het instellingsbestuur een door NVAO opgesteld advies mee te versturen.

7. Wie is de contactpersoon van de aanvragende instelling(en) en wat zijn de contactgegevens?

8. Indien de opleiding door meerdere instellingen wordt aangeboden dienen hieronder de handtekeningen van de betreffende CvB's te worden ingevuld.

Instelling:

Naam:

Handtekening:

Instelling:

Naam:

Handtekening:

Instelling:

Naam:

Handtekening:

Instelling:

Naam:

Handtekening:

Instelling:

Naam:

Handtekening:

Zijn alle criteria (voor zover van toepassing) beschreven?

Is alle relevante informatie ingevuld?

Zijn alle relevante bijlagen toegevoegd?

Dan kan het aanvraagformulier aanvullende eisen uiterlijk 1 mei (schriftelijk of per e-mail) worden verstuurd naar:

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Directie Hoger Onderwijs en Studiefinanciering

Postbus 16375

2500 BJ Den Haag

dienstpostbus.ratho@minocw.nl

Mocht u vragen hebben over de procedure dan kunt u contact opnemen met het secretariaat van HO&S: dienstpostbus.ratho@minocw.nl/ 070-4122059.
